

Nonformal la Literatura română
Exercițiu de creativitate
”Ce s-ar întâmpla dacă...?”

1. Obiectiv: stimularea creativității;

Spațiu: Bibliotecă, sala de clasă, cerc de lectură etc;

Materiale: hârtie, marker, flip chart, tablă.

Timp: 5 minute prezentarea, 5 minute creatia;

Grup: 6-8 persoane, minim 2 grupe.

2. Desfășurarea activității:

-a) participanții aliniați sunt rugați să rostească 1, 2, 1, 2, 1, 2 alternativ pe rând;

-b) cei cu 1 se grupează separat de cei cu 2 și se așează în șir indian față în față;

-c) grupa nr 1 e selectată pentru a spune substantive aleatoriu, iar grupa cu nr 2, va rosti verbe, acțiuni aleatorii. Persoanele aflate față în față vor spune un nume, respectiv un verb, care vor fi notate de echipa propunătoare pe flip chart în coloane distincte și paralele;

N.B: Se poate adapta exercițiul și pentru bilețele cu termenii propuși pentru eliminarea predispozițiilor.

-d) Se fac combinații aleatoriu între variantele propuse, se pune în fața termenilor

”Ce s-ar întâmpla dacă...SUBST+ VB (propuse).....”;

-e) Prin vot deschis grupul optează pentru una din combinațiile existente pentru lucru;

-f) evaluatorii întorc flip-chartul și propun variante finale enunțului ce va fi lucrat, diferit pt fiecare grupă creativă, primul enunț revine echipei cu nr 1, cel de-al doilea echipei cu nr 2.

Ex: Se presupune că o combinație ar fi între termenii mâncarea + bate. Enunțul rezultat posibil: ”Ce s-ar întâmpla dacă mâncarea ti-ar da bătaie de fiecare dată când depășești caloriiile admise?” sau ”Ce s-ar întâmpla dacă mâncarea te-ar bate de fiecare dată când ai îndrepta-o spre gură?”

Ex: Termenii perete+ aleargă ar avea ca rezultante posibil enunțul ”Ce s-ar întâmpla dacă peretele aleargă cu tine spre centrul pământului?” și ”Ce s-ar întâmpla dacă peretele casei tale ar alerga țâșnind spre lună?” etc ;

Ex ”Ce s-ar întâmpla dacă un crocodil s-ar prezenta la Vreau să fiu miliardar?”

-g) Grupele iau loc pe scaune în formă de cerc (preferabil), iar evaluatorul/propunătorul va indica cu o baghetă, ordinea aleatorie de creație ad-hoc, fiecare component al grupului va completa pe cel dinaintea de unde a fost întrerupt, singura grijă fiind aceea de a lega enunțurile tematic și, ca la finalul celor 5 minute de creativitate să se revină cumva la început prin enunțarea unui răspuns posibil la întrebarea de start ”Ce s-ar întâmpla dacă?”;

-h) Echipa cu nr 2 va lucra la randu-i enunțul propus, fiind audiată de data aceasta de echipa anterioară. Exercițiul se va desfășura în același mod, improvizația fiind cuvântul de ordine.

3. Analiza / public debate.

Propunătorii vor întreba participanții despre ce cred că a fost exercițiul, ce s-a urmărit, cum au lucrat/s-au organizat grupele, dacă s-au înțeles indicațiile, dacă aveau preferințe pentru o altă combinație mai productivă, despre stimularea creativității. Ce ar îmbunătăți la exercițiu, dacă sunt multumiți de povestea creată ad-hoc.

4. Feed-back:

Evaluatorii vor discuta variantele produse, accentuând ca fiecare individ este înzestrat cu potențial creativ, că inteligența și creativitatea conlucrează, că a fi creativ presupune întâi de toate stimuli și mai puțin raționament. De aceea exercițiul nu este conceput ca un concurs, ca regulile au fost foarte puține și ai ales de organizare, ca nu există am zis bine/am zis greșit, s-a urmărit fluxul imaginației, bogăția de idei, apropierea insolită față de o realitate posibilă încărcată de semnificații. Nu există evaluare propriu-zisă sau evaluare în adevăratul sens al cuvântului, se voia doar deschidere, receptivitate, amuzament, destindere, totuși creând spațiul cerut de creativitate, eliminând stresul.

5. Concluzii: Se scriu pe tabla/ flip chart rezumatele poveștilor rezultante pentru a descoperi împreună care echipă a mers cel mai departe cu imaginarul ipotezei fantastice, oferind cele mai multe variante creative.

Mențiuni: Acest exercițiu de stimulare a creativității își are originile la Novalis care a vorbit pentru prima dată de "ipoteze" ca fiind "năvoade" în care, "mai curând sau mai târziu prinzi ceva". Fără să exagerăm, putem afirma că și celebrul Franz Kafka în ale sale Metamorfoze ar fi putut pleca de la o astfel de ipoteză fantastică "Ce s-ar întâmpla dacă un om s-ar trezi într-o zi transformat într-un gândac murdar?". Oricât de absurde sau tragice ar fi aceste ipoteze rezultante, în interiorul lor ele se încarcă cu sensuri deschise oricărui interpretări, simbolul trăiește o viață autonomă și multe sunt realitățile la care se potrivește. Simplitatea tehnicii de a alege un subiect și un predicat din a căror unire rezultă ipoteza de lucru o face adaptabilă oricărui grup, putem să ne imaginăm reacțiile lor diferite, incidentele de tot felul, discuțiile/povestirile corale pe modelul teatrului antic. De fiecare dată distracția maximă o reprezintă formularea întrebărilor cele mai caraghioase și surprinzătoare, asta pentru că, următorul moment, cel de dezvoltare a temei, nu este altceva decât aplicarea unei descoperiri deja făcute, la care se împletește experiența personală a creatorului, mediul, comunitatea lui.

Povestirile rezultante pot fi rescrise de profesorul coordonator, cu multe modificări, fără să mai fie vorba de un nonsens. Este în modul cel mai evident o folosire a fanteziei pentru a stabili un raport activ cu realul. "Lumea poate fi privită de la înălțimea omului sau de pe un nor. În realitate poți să intri pe poarta principală ori poți să te strecuri-mai distractiv- pe o ferestruică"(Gianni Rodari).

Acest exercițiu a fost propus de către prof Simona Liutiev de la Liceul Tehnologic "Dacia", Pitești, coord. cercului de lectură, scriere imaginativă și creație sincretică "Știu ce spun!", coordonatoarea a elevilor laureați cu premiul de excelență pentru creație la faza națională a concursului "Tineri condeie"2014, propunătoarea a două proiecte județene. Exercițiul a fost explicat și aplicat de prof Simona Liutiev în cadrul ultimului curs de "Metode și instrumente de educație nonformală în context Tineret-Erasmus+", desfășurat la Biblioteca Județeană "Dinicu Golescu"-Pitești, de către TIA în colaborare cu Centrul Europe Direct Argeș 28-30 iunie 2014, unde a primit aprecierile formatorilor pentru originalitate.

Prof Simona Liutiev
Liceul Tehnologic "Dacia", Pitești